



Upute o anesteziji za bolesnike

Ako se nađete u postupku pripreme za operaciju, važan dio je Vaš susret s anesteziologom. Anesteziolog je liječnik specijalist koji je završio Medicinski fakultet i pet godine specijalizacije iz anesteziologije, reanimatologije i intenzivne medicine. Njegova osnovna uloga usmjerena je kako biste sigurno i bezbolno podnijeli operaciju i poslijeoperacijski tijek. Razgovor s anesteziologom obaviti ćete u Ambulanti za anesteziološku pripremu. Budući da operacijski zahvat i anestezija izazivaju promjene u organizmu važno je da anesteziologa informirate o svim svojim zdravstvenim problemima i stanjima tijekom života. Važno je da iskreno odgovorite na pitanja o prijašnjim i sadašnjim bolestima, uzimanju lijekova, biljnih pripravaka, alergijama, navikama (pušenje, uzimanje alkohola, stimulativnih i opojnih sredstava). Pitanja služe kako bi anesteziolog odabrao najbolju anesteziju za Vas i kako bi se smanjila mogućnost nastanka komplikacija. Molimo ponesite svu medicinsku dokumentaciju o ranijim operacijama i bolestima a ako ne možete zapamtiti imena lijekova koje uzimate, ponesite originalna pakiranja.

Ukoliko ste mlađi od 40 godine i do sada niste imali ozbiljnih zdravstvenih problema možete biti zaprimljeni u bolnicu bez anesteziološkog pregleda te ćete razgovor s anesteziologom obaviti neposredno prije samog kirurškog zahvata. U ostalim slučajevima obavezni ste doći na pregled u anesteziološku ambulantu.

Kod dolaska na pregled anesteziologa obavezno donijeti:

- **laboratorijske nalaze**, koji nisu stariji od mjesec dana (KKS, AST, ALT, GGT, bilirubin ukupni i direktni, PV, APTV, fibrinogen, GUK, Na, K, ureja, kreatinin, krvna grupa); u bolesnika ispod 40 godina
- **rtg srca i pluća** (bolesnici **stariji od 40 godina**) koji nije stariji od 6 mjeseci
- **EKG**, koji nije stariji od 6 mjeseci
- **svu medicinsku dokumentaciju** i nalaze ako se liječite ili ste se liječili zbog neke druge bolesti (npr. bolesti srca, povišeni tlak, šećerna bolest...)
- ako bolujete ili ste bolovali od bolesti štitnjače, priložite nalaz hormona štitnjače, koji ne smije biti stariji od 6 mjeseci te nalaze endokrinologa
- popis lijekova i biljnih pripravaka koje redovito uzimate (naziv, doza i vrijeme uzimanje lijeka)
- ako ste alergični na neke lijekove, ime lijeka na koji ste alergični

Za **djecu do 16. godine** života potrebno je priložiti nalaz nadležnog pedijatra ili liječnika obiteljske medicine o dosadašnjem zdravstvenom stanju djeteta, medicinsku dokumentaciju vezanu za ev. druge bolesti, dok laboratorijski nalazi, rtg srca i pluća i EKG nisu potrebni (osim u slučaju neke druge pridružene teže djetetove bolesti).

Anesteziolog može, nakon pregleda i razgovora s Vama te uvidom u Vašu medicinsku dokumentaciju i nalaze odrediti dodatnu obradu prije operacije.

- Preporuča se prestanak pušenja 6 tjedana prije operacije, a svakako ne pušiti barem 8 sati prije operacije.
- Zadnji lagani obrok (uključujući kavu i mlijeko) možete uzeti najviše 6 sati prije operacije.
- Bistru tekućinu smijete u manjoj količini (do 200 ml) uzeti najviše 2 sata prije operacije.



- Zadnje dojenje djeteta može biti najviše 4 sata prije operacije.
- Prije dolaska u operacijsku dvoranu skinuti nakit, mobilne zubne proteze, leće, naočale, piercing, šminku i lak za nokte.

Prilikom pregleda anesteziolog će Vam objasniti prednosti i rizike pojedine vrste anestezija. Izbor anestezije ovisi o vrsti operacije ili dijagnostičko-terapijskog postupka te o Vašem zdravstvenom stanju.

Cilj ove pripreme je da operacijskom zahvatu pristupite u što je moguće boljem općem stanju te kako bi se smanjio rizik tijekom operacije i anestezije. Prilikom ovog pregleda slobodno i bez straha postavljajte pitanja i razgovarajte s anesteziologom o svim svojim nedoumicama. Na kraju razgovora molimo da potpišete informirani pristanak za anesteziološki postupak.

Što je anestezija?

Anestezija je medicinski postupak kojim se primjenom posebnih lijekova-anestetika omogućuje bolesniku da uz minimalnu bol, patnju ili nelagodu podnese invazivne medicinske postupke (operacije ili dijagnostičko/terapijske postupke). Provođi je specijalist anesteziolog u suradnji s anesteziološkim tehničarom. Pročitajte ovaj tekst, a odgovore na dodatna pitanja i objašnjenja zatražite od liječnika-anesteziologa u razgovoru prije operacije.

Medicinske intervencije koje podrazumijevaju invazivne dijagnostičke i terapijske postupke, te operacijski zahvati koji zahtijevaju primjenu anestezije izvode se u općoj, regionalnoj ili lokalnoj anesteziji. O izboru anestezije odlučuje anesteziolog zajedno s Vama nakon anesteziološkog pregleda.

U općoj anesteziji bolesnik je u stanju sličnom dubokom snu. Anestetici se daju kroz venu (intravenozna anestezija) ili se udišu za vrijeme operacije preko maske ili cjevčice (tubusa) postavljene u dušnik. Tijekom anestezije i operacije anesteziolog prati životne funkcije i brine o bolesniku. Po završetku zahvata prekine se davanje anestetika i bolesnik se polako budi. Koristi se kod većih i dužih operacijskih zahvata.

Regionalna anestezija nakon injekcije lokalnog anestetika ostavlja dio tijela bez osjeta. Lokalni anestetici se ubrizgavaju u specifična područja tijela oko velikih živčanih spletova ili živaca kako bi se blokiralo provođenje živčanih impulsa i spriječila bol. Za vrijeme zahvata bolesnik je pri svijesti, a prema potrebi ili želji, mogu se dodatno davati lijekovi za smirenje ili spavanje. Ponekad se bolni podražaji ne uspijevaju u potpunosti isključiti te se u tom slučaju o primjenjuju i druge vrste anestezije.

Svjesna sedacija se provodi tijekom pretraga i postupaka koji su neugodni za bolesnike (gastroskopija, kolonoskopija) uz primjenu malih doza anestetika i/ili analgetika koje bolesnika čine opuštenima i smirenima ali svjesnih postupka koji se izvodi.

Lokalnu anesteziju izvodi najčešće kirurg kod manjih zahvata (ambulantnih).

Rizici i komplikacije anestezije



KLINIČKA BOLNICA "SVETI DUH"
10 000 ZAGREB, Sveti Duh 64
KLINIKA ZA ANESTEZIOLOGIJU,
REANIMATOLOGIJU I INTENZIVNO LIJEČENJE
Predstojnica: prof.prim.dr.sc. Višnja Neseck Adam, dr.med.

Telefon: 37 12 049
37 12 359
Centrala: 37 12 111
Fax: 37 12 049
e-mail: anestezija@kbsd.hr

Anestezija, kao i svaki drugi medicinski zahvat donosi određene rizike. Ponekad je teško razlučiti komplikacije koje su vezane uz samu operaciju (tehnički težak zahvat, hitna operacija), one koje su vezane uz težinu Vašeg zdravstvenog stanja (teška srčana ili plućna bolest, šećerna bolest, kemoterapija, prekomjerna tjelesna težina) i komplikacije koje su isključivo posljedica anestezijskog postupka. Moderna anestezija se danas smatra sigurnim postupkom te su smrtnost ili trajni invaliditet povezani isključivo s anestezijom vrlo rijetka pojava. Da bi se rizici i komplikacije anestezije sveli na najmanju moguću mjeru, molimo Vas da iskreno i točno odgovarate na pitanja anesteziologa, jer pogrešno iznošenje podataka može dovesti do teških i po život opasnih komplikacija.

Učestalije popratne pojave i komplikacije (1-10%): mučnina, povraćanje, grlobolja, pospanost, smetenost, bol na mjestu davanja lijekova, lokalizirana oteklina ili crvenilo, tresavica, privremena naglušnost i nejasan vid

Rijetke popratne pojave komplikacije (0,1-1%): bolovi u mišićima, glavobolja, bol u leđima, upala pluća, oštećenje zubiju, ozljeda usnica ili jezika, problemi vezani uz mokrenje, infekcija, pogoršanje već postojeće bolesti, poremećaji rada srca i cirkulacijski poremećaji (sniženje i porast tlaka), poremećaji disanja, poremećaji drugih organskih funkcija zbog djelovanja lijekova, trnci, neugodan osjećaj težine u rukama ili nogama kod postupaka regionalne anestezije

Izuzetno rijetke komplikacije (<0,1%): ozbiljne reakcije preosjetljivosti na anestetik, konvulzije, oštećenje očiju, pozicijsko oštećenje živaca, paraliza, oštećenje mozga, moždani udar, oštećenje srčane funkcije i srčani udar.

Moguće su, u medicinskoj literaturi opisane, i druge rijetke komplikacije o kojima možete razgovarati s anesteziologom.